

RAADSELS RONDOM DE H. BLOEDDOEK VAN BOXTEL Waren er meer “Bloeddoeken”?

Sedert 1924 is Boxtel wederom in het bezit van zijn rechtmatig eigendom: de H. Bloeddoek, die de sporen draagt van het wonder, dat daar ter stede in de tweede helft der XIVde eeuw heeft plaats gehad. Van 1652 tot 1924 verbleef deze doek in Hoogstraten, waar men hem in verband met de Munsterse Vrede in veiligheid had gebracht. Edoch: Boxtel is slechts ten halve in zijn rechten hersteld, want Hoogstraten is in het bezit gebleven van een andere doek, die bij de Boxtelse behoorde ...

Bij de overdracht van de doek in 1924 heeft het Kerkbestuur van Hoogstraten de grootmoedigheid getoond, Boxtel in het herbezit te stellen van de CORPORAAL, als zijnde de meest waardevolle van de twee en als zodanig terecht thuis horende te Boxtel, waar het mirakel plaats vond en vanwaar indertijd de beide doeken “tijdelijk” naar het Belgisch pelgrimsoord werden overgebracht. En van 1924 af HEEFT BOXTEL GEMEEND IN HET BEZIT TE ZIJN VAN DE KOSTBARE CORPORAAL en heeft die steeds met eerbied en verering omgeven.

In 1952 vierde Hoogstraten het derde eeuwfeest van de komst der HH. Doeken daar ter plaatse en bij gelegenheid daarvan is de Boxtelse gemeenschap het feest luister gaan bijzetten door een opvoering van het H. Bloedspel. Na afloop van de uitvoering was de Deken van Hoogstraten zo vriendelijk bij hoge uitzondering de H. Bloeddoek buiten alle plechtigheid om den Boxtelse feestgangers te tonen. Ik had zelf de doek nog nooit gezien en wilde deze gunstige gelegenheid niet laten voorbijgaan. Eerlijk moet ik bekennen, dat ik onder de indruk kwam. Ik zag voor me een fijn geweven linnen doek van kraanoog weefsel, ter grote van een hedendaagse corporaal en op de linkerhelft van de doek aanschouwde ik zeer duidelijk een grote verbleekte uitkringende bloedvlek, zoals men die wel eens ziet in een bloed-doordrenkt pas gespoeld stuk linnen. Op de rechterhelft, meer naar onder zag ik een tweede, maar veel kleinere van dezelfde kleur. Uit de vorm van de vlek kon ik ongeveer opmaken hoe de kelk moet zijn gevallen. Ik betreurde het, dat Boxtel niet deze doek gekregen had, alhoewel men in Hoogstraten voorgegeven had, dat men daar gaarne afstand deed van de meest kostbare. Waar dat kostbare in gelegen was - zo redeneerde ik bij mezelf - kon ik niet uitmaken, daar op de Boxtelse doek zo goed als geen sporen van het wonder zichtbaar zijn terwijl die van Hoogstraten op mij zulk een indruk maakte vanwege de zeer duidelijke bloedvlek.

Eenmaal het raderwerk van mij redenering op gang gebracht zijnde, wilde het niet meer stilstaan en de conclusies, die zich aan mij opdrongen waren pijnlijk teleurstellend.

a) Van 1924 af heeft men ons doen geloven in het bezit te zijn van de CORPORAAL. De vorm echter van onze doek, die een lengte heeft van bij de 2 meter, heeft niets van een corporaal. Ook de stof is niet de voor het gebruik waartoe een corporaal dienen moet. Hij is n.l. gemaakt van vrij grof batist, een weefsel, dat zeer zeker niet aanbevolen kan worden om de partikels van de H. Hostie veilig bijeen te houden ... De Doek van Hoogstraten echter is van een vast weefsel en heeft de afmetingen van een normale corporaal van thans. Mijn eerste indruk was dan ook, dat men ons geen corporaal maar een altaardwaal gegeven heeft, terwijl men in Hoogstraten de corporale gehouden heeft. Deze indruk bleef achteraf niet louter indruk te zijn, maar ... een feit. Ten bewijze hiervan het volgende.

b) Het oudste document dat te onzer beschikking staat is het DIPLOMA van KARDINAAL PILEUS DE PRATO, gedateerd 25 Juni 1380. In dit officiële stuk wordt nergens gewag

gemaakt van DOEKEN in het meervoud, doch uitsluitend van de CORPORALE. Ik citeer: 1) "in rode couleure en gedaante en verschijning van waar Bloed op HET CORPORALE is uitgestort ...". 2) "willen toestaan, dat eenmaal des jaars 't zelve CORPORALE aan het volk vertoond mag worden" 3) dat bovengenoemde CORPORALE, 't gene door 't Bloed van Christus roode vlekken gekregen heeft ..." .Mijn vraag is deze: WAAROM SPREEKT DIT STUK NERGENS VAN MEERDERE DOEKEN, ALS ER IN FEITE TOCH VERSCHILLENDE WAREN GEWEEST?

c) Wanneer op 3 Juli 1615 het Kapittel van Boxtel gevisiteerd wordt door Bisschop Zoesius van Den Bosch, zegt Kanunnik de Bresser: dat Hij ook bezat de RELIQUIE van het H. Bloed. Alweer het enkelvoud.

d) Als in Mei 1802 de Doek(en?) weer te voorschijn worden gehaald uit de "thoren" waar men ze in September 1797 ingemetseld had, maakt men een zeer gedocumenteerde acte op van het gebeuren. In die acte wordt veelvuldig gewag gemaakt van DE DOEK. Precies geteld komt het woord DE DOEK 7 keer voor en wel in de volgende context: "... den beroemden Doek van het mirakuleus heilig bloed ..." - "den gemelden Doek van het mirakuleus heilig bloed" - "den gemelden doek van het miraculeus H. Bloed" - "den zelve Doek van het mirakuleus Heilig Bloed" - "aen den gemelden Doek" - "bij den voorn. (oemden) Doek van het mirakuleus heilig Bloed" - "en nemen den doek van het h. mirakuleus Bloed" - "den mirakuleusen Doek van het hijlig Bloed". ... Laten we nog uitvoeriger zijn: "Hierop is de gemelde doose (die men uit de toren te voorschijn had gehaald op 7 Mei 1802) in presentie van de Heeren comparanten declaranten, requeranten, getuygen en van mij notaris (F.A. van der Linden) getransporteerd ende gebracht in het sacristijne deser kerk (St. Catharina van Hoogstraten) ende dese doose aldaer geopend zijnde, door den gemelden Heer Eerwaarden Heer Pastoor van Pelt, is daar inne bevonden EENEN WITTEN DOEK BEWONDEN MET KOORDEKENS EN VERZEGELD met hetzelfde cachet hetwelck was staende buijten op de bleeken doose, ende dit alles is wederom door de gemelde Heeren declaranten erkent geweest voor te zijn in den selven staat gelijk het sig was bevindende ten tijde der voormelde vlugtinge ofte depositie in den thoren - Alsdan DEN GEMELDEN WITTEN DOEK in presentie als vooren door den geseijden heer Pastoor geopend zijnde, IS DAER BEVONDEN EENEN TOEGEVOUWEN ROODEN ZIJDEN DOEK, dewelken ontvouwen, ende als de voorn. declaranten, requeranten, getuygen en mij notaris vertoont zijnde, IS DOOR ALLEN INSTANTELIJK ERKENT GEWEEST VOOR TE ZIJN D E N Z E L V E N D O E K V A N H E T M I R A C U L E U S H I J L I G B L O E D ..."

Een en ander stemt tot nadenken en men kan niet aan het vermoeden ontkomen, dat er slechts EEN-DOEK is geweest, DAT DIT DE CORPORAAL WAS, DAT DEZE CORPORAAL ZICH TE HOOGSTRATEN BEVINDT en ... dat wij hier in Boxtel een doek hebben, die niet bij het wonder betrokken was. DAT HOOGSTRATEN I N D E R D A A D de CORPORAAL bezit, bewijs ik door een beroep op Kardinaal De Prato, die zeer zeker DE DOEK MET DE MEEST ZICHTBARE BLOEDVLEK BEDOELDE in zijn goedkeuring EN DEZE DOEK DRIEMAAL "DE CORPORALE" NOEMT. Welnu: onze doek in Boxtel kan niet door DE PRATO BEDOELD ZIJN, omdat die van HOOGSTRATEN DE DUIDELIJKSTE SPOREN DRAAGT VAN HET WONDER. Een keuze is niet mogelijk.

WAT HEBBEN WIJ HIER DAN? Wellicht een weefsel, dat de ECHTE DOEK van den beginne af heeft vergezeld en dat door Eligius van den Aker kan zijn gebruikt alleen maar om er de corporaal in op te bergen. In ieder geval ZIJN WIJ NIET IN HET BEZIT VAN DE MEEST KOSTBARE DOEK EN ZEER ZEKER NIET VAN DE CORPORALE !

Ik ben niet in het bezit van het decreet der Congregatie der Riten, waarin staat, dat BOXTEL DE CORPORALE WORDT TOEGEWENZEN. Als het waar is, wat kapelaan van de Ven in 1924 schreef: “men is toen overeengekomen DAT DE KERK VAN HOOGSTRATEN DEN H. ALTAARDWAAL ZOU BEHOUDEN EN DE ST. PETRUSKERK VAN BOXTEL DEN WONDERBAREN C O R P O R A A L D O E K ZOU TERUGKRIJGEN”, dan lijkt het mij allesins gerechtvaardigd voor een tweede maal te trachten de rechtmatige eigenaar in zijn bezit te herstellen!

Bovenstaande tekst is wat pater Adriaan de Koning ('Witte Paters', 1912-1986), destijds woonachtig te Boxtel, in 1952 letterlijk heeft getypt.